

**Protokół obrad Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych
w Katowicach w dniu 12 stycznia 2022 r. – obrady on-line poprzez aplikację Microsoft Teams**

Obrady, w związku z zagrożeniem epidemicznym odbyły się w sposób zdalny.

Przebieg obrad: W obradach on-line udział wzięło 5 członków Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Katowicach, tj.:

Pani Barbara Grześ - Przewodnicząca,

Pani Bożena Werner - Zastępca Przewodniczącej,

Pani Sylwia Siudak- Sekretarz Rady,

Pan Piotr Borgulat – Członek Rady,

Pan Jarosław Makowski – Radny Rady Miasta Katowice powołany na VIII kadencję samorządu (2018-2023).

Harmonogram obrad przebiegał zgodnie z porządkiem obrad z dnia 12 stycznia 2022 r. (**załącznik nr 1** do niniejszego protokołu).

1. Zatwierdzenie protokołu z dnia 14 grudnia 2021 r.

W głosowaniu wzięło udział 5 osób – 5 głosów „za”.

2. Omówienie standardów funkcjonowania powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z propozycją Pani Bożeny Werner, dotyczącą rozważenia możliwości wdrożenia Standardów funkcjonowania rad do spraw osób niepełnosprawnych (**załącznik nr 2** do niniejszego protokołu) opracowanych przez Pana Grzegorza Wójkowskiego – Prezesa Stowarzyszenia Aktywności Obywatelskiej BONA FIDES, w ramach projektu pn. „Modelowe społeczne rady do spraw osób niepełnosprawnych”, na posiedzeniu członkowie Rady przedstawili swoje propozycje, uwzględniając możliwości osobistego zaangażowania w realizowane zadania.

Zaproponowano następujące rozwiązania:

- Na każdym posiedzeniu omawiany będzie temat zgłoszony przez członka Rady, dotyczący zagadnień związanych z rodzajem niepełnosprawności (dysfunkcji: wzroku, słuchu, ruchowej, czy intelektualnej). Za dany zakres tematyczny będzie odpowiadała osoba proponująca temat. Ustalono, iż Pani Barbara Grześ będzie liderem w zakresie niepełnosprawności wzrokowej i słuchowej, Pani Bożena Werner

niepełnosprawności ruchowej oraz likwidacji barier architektonicznych, Pani Sylwia Siudak problematyki osób z niepełnosprawnością intelektualną, Ośrodków Pobytu Dziennego oraz Pan Piotr Borgulat niepełnosprawności ruchowej, likwidacji barier architektonicznych (z zaznaczeniem krawężników i chodników) oraz strefy kibica z niepełnosprawnościami. Zaznajamianie z tematyką różnych rodzajów niepełnosprawności i problematyką z nią związaną zwiększy wiedzę i kompetencję członków Rady w nieznanych do tej pory obszarach niepełnosprawności;

- Rada podejmie się także inicjatywy zaproponowanej przez Panią Barbarę Grześ – Przewodniczącą Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, związanej z organizacją w Urzędzie Miasta Katowice tzw. „dni otwartych”, gdzie Rada będzie pełnić dyżur co najmniej raz w miesiącu. Powyższa inicjatywa ma na celu niesienie bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami przez członków Rady. W związku ze stanem epidemicznym w Polsce rozważa się spotkania on-line za pośrednictwem aplikacji Microsoft Teams lub portalu społecznościowego Facebook. Pomysł znalazł pełną akceptację Rady;
- Rada będzie omawiać problemy z jakimi najczęściej zwracają się do Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnościami klienci Urzędu Miasta Katowice, celem znalezienia optymalnego rozwiązania i wyjścia z trudnej sytuacji życiowej;
- Rada podejmie działania, mające na celu nawiązywanie kontaktów z innymi Radami, działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w celu zdobycia nowych doświadczeń i dzielenia się dobrymi praktykami. Prekursorem proponowanej inicjatywy jest Pan Jarosław Makowski – Radny Rady Miasta Katowice;
- Rada będzie częściej zapraszać gości na posiedzenia tj. reprezentantów organizacji pozarządowych, przedstawicieli Urzędu Miasta Katowice oraz osoby, działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- Pan Jarosław Makowski – Radny Miasta Katowice będzie reprezentował Radę na sesjach Rady Miasta Katowice i przekazywał członkom Rady projekty uchwał, uwzględniające osoby z niepełnosprawnościami, do zaopiniowania. Ponadto Pan Jarosław Makowski będzie zapewniał Radzie wsparcie w pozyskiwaniu niezbędnych ekspertów w zależności od tematyki poruszanej na posiedzeniu oraz zgłaszał zaobserwowane problemy, trudności w życiu codziennym, dotyczące niepełnosprawności.

Bieżący rok będzie pilotażowym dla wypracowania planu działania Rady na rok 2023 oraz

w dalszej kolejności, opracowania sprawozdania dla władz miasta, zgodnie z omawianymi Standardami funkcjonowania społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.

3. Uzgodnienie i zatwierdzenie projektu pn.: „Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy Nowych Parków dla Katowic”. Część 3 – Budowa Parku przy ul. Leopolda/Le Ronda. W głosowaniu wzięło udział 5 osób - 5 głosów „za”.

Jednocześnie do projektanta wysłano informacje z uwagami Rady:

- wysokość krawężnika w miejscu obniżenia nie może być większa niż 2 cm (zalecany 1 cm lub mniej),
- dla zwiększenia komfortu, w przestrzeni publicznej, stosować ławki z oparciami i podłokietnikami (szerokość siedzenia 50 cm, wysokość siedzenia 42-45 cm, podłokietnik 15-20 cm od poziomu siedziska, kąt oparcia tylnego 100 stopni),
- ławki powinny być wyposażone w podłokietniki po obu stronach ławki oraz po jednym podłokietniku co 3 miejsca siedzące,
- miejsca siedzące powinny znajdować się w pobliżu ciągów komunikacyjnych, ale nie bezpośrednio na nich,
- wolne miejsce obok ławki na wózek inwalidzki, usytuowane tak, żeby nie przeszkadzał osobom, poruszającym się ciągiem pieszym (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),
- sugeruje się zastosowanie przysiadaków (siedzisko do odpoczynku dla osób stojących np. seniorów),
- wszelkiego rodzaju budowle rekreacyjne np. grille, punkty widokowe, altany, pergole itp. wykonać bezprogowo lub z maksymalnie 2 cm krawężnikiem, w przypadku gdy wejść do obiektu jest więcej, każde z nich powinno być dostępne, w przypadku miejsc siedzących przewidzieć w nich również miejsce na wózek inwalidzki (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),
- stół z ławką do grilla - nawierzchnia pod miejscami siedzącymi wraz z dojściem do nich dostępna dla osób na wózkach inwalidzki, przy stole przewidziane miejsce na wózek inwalidzki (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),

- urządzenia integracyjne na placu zabaw (w opisie określone bez ograniczeń) sugeruje się umieścić na nawierzchni dostępnej, piasek nie jest nawierzchnią dostępną, natomiast zrabki są nawierzchnią trudnodostępną, zwłaszcza dla dzieci na wózkach inwalidzkich, czy poruszających się o kulach, nawierzchnia żwirowa nie jest dostępna,
- alejki parkowe wykonać z nawierzchni dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami,
- oznakowanie ciągów pieszych ścieżkami dotykowymi - płyty prowadzące, pola uwagi, pasy ostrzegawcze,
- należy stosować kontrastowe obrzeże ciągów pieszych,
- należy stosować 2 cm krawężniki wzdłuż ciągów pieszych,
- należy stosować faktury obrzeży ciągów pieszych np. łupana kostka brukowa, rabata,
- Polski Związek Niewidomych zaleca, aby krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów oznakować pasem kontrastowym (najlepiej jednolitego koloru żółtego) szerokości 0,08–0,10 m na powierzchni poziomej i pionowej stopnia. Wyjątkowo w przypadku biegu o trzech stopniach oznakować należy wszystkie trzy krawędzie. W sytuacji, gdzie schody zostały podzielone na kilka biegów, a spoczniki między nimi są krótsze niż 3 m, nie stosuje się oznaczeń dotykowych na nich,
- w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę, należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm (na całej szerokości schodów).

Pomieszczenie toalety musi być przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami i spełniać następujące wymagania:

- zapewniać przestrzeń manewrową o wymiarach 160x160 cm od strony otwarcia skrzydła drzwi oraz 120x120 cm po drugiej stronie,
- zapewniać powierzchnię manewrową przed muszlą toaletową o wymiarach przynajmniej 150x150 cm,
- powierzchnia do przesiadania obok muszli toaletowej po lewej i prawej stronie powinna mieć szerokość min. 90 cm,
- wysokość muszli toaletowej mieścić się powinna w przedziale między 42-48 cm,
- oś muszli nie powinna znajdować się bliżej niż 45 cm od ściany,
- przycisk spłukiwania powinien być umieszczony z boku na wysokości nie większej niż 80-110 cm,

- uchwyty należy umieścić po lewej i prawej stronie (uchwyt składany od strony przesiadania się) w odległości 30-40 cm od osi muszli (do osi poręczy) oraz na wysokości 70-85 cm (górna krawędź poręczy) oraz wystające 10-15 cm przed muszlę,
- deska sedesowa powinna być z tworzywa sztucznego i wolnoopadająca,
- podajnik papieru toaletowego powinien znajdować się na wysokości 60-70 cm, w okolicy przedniej krawędzi miski ustępowej,
- górna krawędź umywalki na wysokości 75-85 cm,
- górna krawędź umywalki nie niżej niż 60-70 cm,
- przestrzeń manewrowa przed umywalką o wymiarach 90x150 cm, z czego nie więcej niż 40 cm tej przestrzeni może znajdować się pod umywalką,
- dolna krawędź lustra nie wyżej niż 80 cm lub bezpośrednio nad umywalką,
- baterie kranowe powinny być uruchamiane dźwignią (najlepiej z przedłużonym uchwytem), przyciskiem lub automatycznie (nie należy stosować kurków),
- dozownik mydła, suszarka/ręczniki powinny być zlokalizowane, jak najbliżej umywalki na wysokości 80-110 cm,
- poręcze po obu stronach umywalki na wysokości 90-100 cm, w odległości nie mniejszej niż 5 cm pomiędzy krawędzią poręczy, a umywalką,
- system alarmowy w toaletach na wysokości 40 cm, powinien być zintegrowany z pomieszczeniem obsługi,
- włączniki światła na wysokości 80-110 cm,
- wieszaki na ubrania na wysokości 110 cm oraz 180 cm,
- kontrastowe ściany względem podłogi, w przypadku braku takiej możliwości zastosować listwy lub cokoły kontrastowe,

Zaleca się zastosowanie komfortki, nowoczesnej toalety dla zależnych osób z niepełnosprawnościami. Komfortka daje możliwość wykonania czynności higienicznych w pozycji leżącej. Sugerowana powierzchnia takiej toalety wynosi 12 m². W pomieszczeniu poza kozetką lub przewijakiem dla osób z niepełnosprawnościami, który może być podnoszony ręcznie lub elektrycznie, powinien znajdować się sedes, umywalka i kosz na śmieci. Wskazany jest też podnośnik – ręczny lub elektryczny – w celu oszczędzenia kręgosłupów opiekunów.

[Uwaga Rady: Komfortka, to toaleta, która pozwala godnie żyć w społeczeństwie zależnym osobom z niepełnosprawnościami. Należy, jeżeli tylko istnieje taka możliwość, rozważyć

zaprojektowania wyżej opisanej Komfortki, zamiast klasycznej toalety dla osób z niepełnosprawnościami].

Projekt został zaopiniowany pozytywnie pod warunkiem uwzględnienia powyższych uwag.

Uchwała nr 1

z dnia 12 stycznia 2022 r.

dotycząca opinii dla projektu pn.: „Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy Nowych Parków dla Katowic”. Część 3 – Budowa Parku przy ul. Leopolda/Le Ronda

§ 1

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych uchwala, co następuje :

Rada wydaje pozytywną opinię dotyczącą projektu pn.: „Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy Nowych Parków dla Katowic”. Część 3 – Budowa Parku przy ul. Leopolda/Le Ronda.

§ 2

Po przeprowadzeniu głosowania, w którym udział brało 5 członków Rady oddano 5 głosów za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

4. Uzgodnienie projektu pn.: „Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy Nowych Parków dla Katowic. Część 1 – Rewitalizacja i rozbudowa Parku na Wełnowcu”.

Jednocześnie do projektanta wysłano informacje z uwagami Rady:

- wysokość krawężnika w miejscu obniżenia nie może być większa niż 2 cm (zalecany 1 cm lub mniej),
- alejki parkowe wykonać z nawierzchni trwale zapewniającej dostępność dla osób z niepełnosprawnościami,
- dla zwiększenia komfortu, w przestrzeni publicznej, stosować ławki z oparciami i podłokietnikami (szerokość siedzenia 50 cm, wysokość siedzenia 42-45 cm, podłokietnik 15-20 cm od poziomu siedziska, kąt oparcia tylnego 100 stopni),
- ławki powinny być wyposażone w podłokietniki po obu stronach ławki oraz po jednym podłokietniku co 3 miejsca siedzące,

- miejsca siedzące powinny znajdować się w pobliżu ciągów komunikacyjnych, ale nie bezpośrednio na nich,
- wolne miejsce obok ławki na wózek inwalidzki, usytuowane tak, żeby nie przeszkadzał osobom, poruszającym się ciągiem pieszym (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),
- sugeruje się zastosowanie przysiadaków (siedzisko do odpoczynku dla osób stojących np. seniorów),
- wszelkiego rodzaju budowle rekreacyjne np. grille, punkty widokowe, altany, pergole itp. wykonać bezprogowo lub z maksymalnie 2 cm krawężnikiem, w przypadku gdy wejść do obiektu jest więcej, każde z nich powinno być dostępne, należy zapewnić dostępną nawierzchnię w samym miejscu, jak i na dojściu, w przypadku miejsc siedzących przewidzieć w nich również miejsce na wózek inwalidzki (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),
- stolik z ławką do grilla - nawierzchnia pod miejscami siedzącymi wraz z dojściem do nich dostępna dla osób na wózkach inwalidzkich. Przy stoliku przewidziane miejsce na wózek inwalidzki (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),
- zapewnić w strefie rekreacji sportowej 1/3 urządzeń integracyjnych (urządzenia „bez ograniczeń” nie zapewniają pełnej dostępności),
- zapewnić na placu zabaw 1/3 urządzeń integracyjnych (urządzenia „bez ograniczeń” nie zapewniają pełnej dostępności),
- urządzenia integracyjne na placu zabaw i w strefie rekreacji sportowej sugeruje się umieścić na nawierzchni dostępnej (piasek nie jest nawierzchnią dostępną, natomiast zrzębki są nawierzchnią trudnodostępną, zwłaszcza dla dzieci na wózkach inwalidzkich, czy poruszających się o kulach, nawierzchnia żwirowa nie jest dostępna),
- oznakowanie ciągów pieszych ścieżkami dotykowymi - płyty prowadzące, pola uwagi, pasy ostrzegawcze,
- należy stosować kontrastowe obrzeże ciągów pieszych,
- należy stosować 2 cm krawężniki wzdłuż ciągów pieszych,
- należy stosować faktury obrzeży ciągów pieszych np. łupana kostka brukowa, rabata,
- Polski Związek Niewidomych zaleca, aby krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów oznakować pasem kontrastowym (najlepiej jednolitego koloru

żółtego) szerokości 0,08–0,10 m na powierzchni poziomej i pionowej stopnia. Wyjątkowo w przypadku biegu o trzech stopniach oznakować należy wszystkie trzy krawędzie. W sytuacji, gdzie schody zostały podzielone na kilka biegów, a spoczniki między nimi są krótsze niż 3 m, nie stosuje się na nich oznaczeń dotykowych.,

- w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę, należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm (na całej szerokości schodów).

Pomieszczenie toalety musi być przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami i spełniać następujące wymagania:

- zapewniać przestrzeń manewrową o wymiarach 160x160 cm od strony otwarcia skrzydła drzwi oraz 120x120 cm po drugiej stronie,
- zapewniać powierzchnię manewrową przed muszlą toaletową o wymiarach przynajmniej 150x150 cm,
- powierzchnia do przesiadania obok muszli toaletowej po lewej i prawej stronie powinna mieć szerokość min. 90 cm,
- wysokość muszli toaletowej mieścić się powinna w przedziale między 42-48 cm,
- oś muszli nie powinna znajdować się bliżej niż 45 cm od ściany,
- przycisk spłukiwania powinien być umieszczony z boku na wysokości nie większej niż 80-110 cm,
- uchwyty należy umieścić po lewej i prawej stronie (uchwyt składane od strony przesiadania się) w odległości 30-40 cm od osi muszli (do osi poręczy) oraz na wysokości 70-85 cm (górna krawędź poręczy), oraz wystające 10-15 cm przed muszlę,
- deska sedesowa powinna być z tworzywa sztucznego i wolnoopadająca,
- podajnik papieru toaletowego powinien znajdować się na wysokości 60-70 cm, w okolicy przedniej krawędzi miski ustępowej,
- górna krawędź umywalki na wysokości 75-85 cm,
- górna krawędź umywalki nie niżej niż 60-70 cm,
- przestrzeń manewrowa przed umywalką o wymiarach 90x150 cm, z czego nie więcej niż 40 cm tej przestrzeni może znajdować się pod umywalką,
- dolna krawędź lustra nie wyżej niż 80 cm lub bezpośrednio nad umywalką,

- baterie kranowe powinny być uruchamiane dźwignią (najlepiej z przedłużonym uchwytem), przyciskiem lub automatycznie (nie należy stosować kurków),
- dozownik mydła, suszarka/ręczniki powinny być zlokalizowane jak najbliżej umywalki na wysokości 80-110 cm,
- poręcze po obu stronach umywalki na wysokości 90-100 cm, w odległości nie mniejszej niż 5 cm pomiędzy krawędzią poręczy, a umywalką,
- system alarmowy w toaletach na wysokości 40 cm, powinien być zintegrowany z pomieszczeniem obsługi,
- włączniki światła na wysokości 80-110 cm,
- wieszaki na ubrania na wysokości 110 cm oraz 180 cm,
- kontrastowe ściany względem podłogi, w przypadku braku takiej możliwości zastosować listwy lub cokoły kontrastowe.

Zaleca się zastosowanie komfortki, nowoczesnej toalety dla zależnych osób z niepełnosprawnościami. Komfortka daje możliwość wykonania czynności higienicznych w pozycji leżącej. Sugerowana powierzchnia takiej toalety wynosi 12 m². W pomieszczeniu poza kozetką lub przewijakiem dla osób z niepełnosprawnościami, który może być podnoszony ręcznie lub elektrycznie, powinien znajdować się sedes, umywalka i kosz na śmieci. Wskazany jest też podnośnik – ręczny lub elektryczny – w celu oszczędzenia kręgosłupów opiekunów.

[Uwaga Rady: Komfortka, to toaleta, która pozwala godnie żyć w społeczeństwie zależnym osobom z niepełnosprawnościami. Należy, jeżeli tylko istnieje taka możliwość, rozważyć zaprojektowania wyżej opisanej Komfortki, zamiast klasycznej toalety dla osób z niepełnosprawnościami].

Projekt został skierowany do ponownego opiniowania, ze względu na brak poprawionego projektu. Po uwzględnieniu uwag projekt zostanie po raz kolejny poddany głosowaniu.

5. Uzgodnienie i zatwierdzenie projektu pn.: „Budowa Katowickiej Doliny 5 Stawów w Szopienicach”.

W głosowaniu wzięło udział 5 osób - 5 głosów „za”.

Jednocześnie do projektanta wysłano informacje z uwagami Rady:

- ścieżki, alejki parkowe, chodniki wykonać z nawierzchni trwale zapewniającej dostępność dla osób z niepełnosprawnościami,
[Uwagi Rady: nawierzchnie mineralne powinny być często uzupełniane i odnawiane, ponieważ są wypłukiwane przez deszcz i przestają być nawierzchnią dostępną].
- wysokość krawężnika w miejscu obniżenia nie może być większa niż 2 cm (zalecany 1 cm lub mniej),
- w przypadku ciągów pieszo-rowerowych niezbędna jest separacja za pomocą:
 - pasa zieleni,
 - min. 30 cm pasa o wyraźnie odmiennej fakturze np. z granitowej kostki łupanej,
 - min. 2 cm różnicy poziomów ciągu pieszego od drogi rowerowej,
 - ćwierćwałka.
- w miejscach przecięć ciągu pieszego z drogą rowerową oznakować miejsca pasami ostrzegawczymi,
- oznakowanie ciągów pieszych ścieżkami dotykowymi - płyty prowadzące, pola uwagi, pasy ostrzegawcze,
- należy stosować kontrastowe obrzeże ciągów pieszych,
- należy stosować 2 cm krawężniki wzdłuż ciągów pieszych lub faktury obrzeży ciągów pieszych np. łupana kostka brukowa, rabata,
- dla zwiększenia komfortu, w przestrzeni publicznej, stosować ławki z oparciami i podłokietnikami (szerokość siedzenia 50 cm, wysokość siedzenia 42-45 cm, podłokietnik 15-20 cm od poziomu siedziska, kąt oparcia tylnego 100 stopni).
- ławki powinny być wyposażone w podłokietniki po obu stronach ławki oraz po jednym podłokietniku co 3 miejsca siedzące,
- miejsca siedzące powinny znajdować się w pobliżu ciągów komunikacyjnych, ale nie bezpośrednio na nich,
- wolne miejsce obok ławki na wózek inwalidzki, usytuowane tak, żeby nie przeszkadzał osobom, poruszającym się ciągiem pieszym (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm),
- sugeruje się zastosowanie przysiadków (siedzisko do odpoczynku dla osób stojących np. seniorów),
- wszelkiego rodzaju budowle rekreacyjne typu miejsca do grillowania, altany, punkty widokowe, pergole itp. wykonać bezprogowo lub z maksymalnie 2 cm krawężnikiem,

w przypadku, gdy wejść do obiektu jest więcej, każde z nich powinno być dostępne, należy zapewnić dostępną nawierzchnię w samym miejscu jak i na dojeździe, w przypadku miejsc siedzących przewidzieć w nich również miejsce na wózek inwalidzki (miejsce o wymiarach głębokość min. 140 cm (zalecane 180 cm) i szerokości 90 cm) oraz przestrzeń manewrową 150x150 cm,

- należy zapewnić dostępną nawierzchnię ścieżek i polan edukacyjnych w samym miejscu jak i na dojeździe,
- pomosty, promenady, tarasy, w tym tarasy gastronomii sezonowej i całorocznej itp. wykonać bezprogowo (z maksymalnie 2 cm krawężnikiem) lub pochylnią. W przypadku, gdy wejść jest więcej, każde z nich powinno być dostępne. Należy zapewnić dostępną nawierzchnię w samym miejscu jak i na dojeździe. Przewidzieć również przestrzeń manewrową 150x150 cm,

[Uwagi Rady: jeżeli ww. miejscach przewidziane są zadaszenia przed słońcem i/lub deszczem, sugeruje się zapewnić je również w miejscach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami].

- na plażach zastosować podesty, umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami dostanie się do brzegu zbiornika wodnego i wjazd do wody,
- sugeruje się zastosowanie podnośnika dla osób z niepełnosprawnościami na pomostach w pobliżu kąpielisk z ratownikiem,

[Uwaga Rady: nie wszystkie osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z krzesełek. Bardziej uniwersalne są podnośniki z hakiem, pod który podwiesza się płachtę, bądź łączące jedną i drugą opcję].

- przebieralnie plażowe z możliwością przebrania w pozycji leżącej,
- plenerowe kolumny natryskowe dostępne dla osób z niepełnosprawnościami,
- wysokość lad punktów gastronomicznych na odcinku o szerokości 90 cm powinna wynosić nie więcej niż 90 cm (zalecane 70-80 cm),
- zapewnić w strefach sportowych, street-workout, siłowniach plenerowych 1/3 urządzeń integracyjnych, przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami,
- zapewnić na placach zabaw 1/3 urządzeń integracyjnych, przeznaczonych dla dzieci z niepełnosprawnościami,

[Uwagi Rady: integracja zaczyna się od najmłodszych lat, czyli na placach zabaw. Prosimy, jako Rada o zwrócenie uwagi na różnorodność użytych urządzeń integracyjnych oraz uwzględnić różne niepełnosprawności].

- urządzenia integracyjne na placach zabaw i w strefach sportowych sugeruje się umieścić na nawierzchni dostępnej,

[Uwagi Rady: piasek nie jest nawierzchnią dostępną, natomiast zrąbki są nawierzchnią trudnodostępną, zwłaszcza dla dzieci na wózkach inwalidzkich, czy poruszających się o kulach].

- Polski Związek Niewidomych zaleca, aby krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów oznakować pasem kontrastowym (najlepiej jednolitego koloru żółtego) szerokości 0,08–0,10 m na powierzchni poziomej i pionowej stopnia. Wyjątkowo w przypadku biegu o trzech stopniach oznakować należy wszystkie trzy krawędzie.,
- w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę, należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm (na całej szerokości schodów), w sytuacji, gdzie schody zostały podzielone na kilka biegów, a spoczniki między nimi są krótsze niż 3 m, nie stosuje się oznaczeń dotykowych na nich.

TOALETY

Pomieszczenie toalety musi być przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami i spełniać następujące wymagania:

- zapewniać przestrzeń manewrową o wymiarach 160x160 cm od strony otwarcia skrzydła drzwi oraz 120x120 cm po drugiej stronie,
- system alarmowy w toaletach na wysokości 40 cm i powinien być zintegrowany z pomieszczeniem obsługi,
- włączniki światła na wysokości 80-110 cm,
- wieszaki na ubrania na wysokości 110 cm oraz 180 cm,
- kontrastowe ściany względem podłogi, w przypadku braku takiej możliwości zastosować listwy lub cokoły kontrastowe,
- zapewniać powierzchnię manewrową przed muszlą toaletową o wymiarach przynajmniej 150x150 cm,

- powierzchnia do przesiadania obok muszli toaletowej po lewej i prawej stronie powinna mieć szerokość min. 90 cm,
- wysokość muszli toaletowej mieścić się powinna w przedziale między 42-48 cm,
- oś muszli nie powinna znajdować się bliżej niż 45 cm od ściany,
- przycisk spłukiwania powinien być umieszczony z boku na wysokości nie większej niż 80-110 cm,
- uchwyty należy umieścić po lewej i prawej stronie (uchwyty składane od strony przesiadania się) w odległości 30-40 cm od osi muszli (do osi poręczy) oraz na wysokości 70-85 cm (górna krawędź poręczy), oraz wystające 10-15 cm przed muszlę,
- deska sedesowa powinna być z tworzywa sztucznego i wolnoopadająca,
- podajnik papieru toaletowego powinien znajdować się na wysokości 60-70 cm, w okolicy przedniej krawędzi miski ustępowej,
- górna krawędź umywalki na wysokości 75-85 cm,
- dolna krawędź umywalki nie niżej niż 60-70 cm,
- przestrzeń manewrowa przed umywalką o wymiarach 90x150 cm, z czego nie więcej niż 40 cm tej przestrzeni może znajdować się pod umywalką,
- dolna krawędź lustra nie wyżej niż 80 cm lub bezpośrednio nad umywalką,
- baterie kranowe powinny być uruchamiane dźwignią (najlepiej z przedłużonym uchwytem), przyciskiem lub automatycznie (nie należy stosować kurków).
- dozownik mydła, suszarka/ręczniki powinny być zlokalizowane jak najbliżej umywalki na wysokości 80-110 cm,
- poręcze po obu stronach umywalki na wysokości 90-100 cm, w odległości nie mniejszej niż 5 cm pomiędzy krawędzią poręczy, a umywalką,
- prysznic kabinowy z minimalną szerokością 150 cm (min. powierzchnia 2,5 m²),
- część bezprogowego prysznica 150x150 cm może służyć za przestrzeń manewrową,
- siedzisko z oparciem lub mocowane do ściany na wysokości 42-50 cm,
- poręcze przy siedzisku na wysokości 90-100 cm,
- słuchawka prysznicowa z regulowaną wysokością 90-210 cm,

Zaleca się zastosowanie komfortki, nowoczesnej toalety dla zależnych osób z niepełnosprawnościami. Komfortka daje możliwość wykonania czynności higienicznych w pozycji leżącej. Sugerowana powierzchnia takiej toalety wynosi 12 m². W pomieszczeniu poza kozetką lub przewijakiem dla osób z niepełnosprawnościami, który może być podnoszony ręcznie

lub elektrycznie, powinien znajdować się sedes, umywalka i kosz na śmieci. Wskazany jest też podnośnik – ręczny lub elektryczny – w celu oszczędzenia kręgosłupów opiekunów.

[Uwaga Rady: Komfortka, to toaleta, która pozwala godnie żyć w społeczeństwie zależnym osobom z niepełnosprawnościami. Należy, jeżeli tylko istnieje taka możliwość, rozważyć zaprojektowania wyżej opisanej Komfortki, zamiast klasycznej toalety dla osób z niepełnosprawnościami. Rada służy materiałami poglądowymi].

MIEJSCA PARKINGOWE

- miejsca parkingowe 360 - 500 cm (zalecane 600 cm)/wzdłuż jezdni 360-600 cm (zalecane 700 cm) (w przypadku busa 900 cm),
- miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami w liczbie nie mniejszej niż:
 - jeżeli liczba stanowisk wynosi 6-15 – 1 stanowisko,
 - jeżeli liczba stanowisk wynosi 16-40 – 2 stanowiska,
 - jeżeli liczba stanowisk wynosi 41-100 – 3 stanowiska,
 - jeżeli liczba stanowisk wynosi powyżej 100 – 4% ogólnej liczby miejsc.
- miejsca parkingowe należy wykonać z nawierzchni utwardzonej, oznakowane kopertą w całości w kolorze niebieskim,
- zastosować obniżenia krawężników przy miejscach parkingowych, umożliwiające dostanie się na chodnik,
- miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami powinny być zacienione drzewami istniejącymi, bądź odpowiednio dobranymi nasadzeniami.

Projekt został zaopiniowany pozytywnie pod warunkiem uwzględnienia powyższych uwag.

Uchwała nr 2

z dnia 12 stycznia 2022 r.

***dotycząca opinii dla projektu pn.: „Budowa Katowickiej Doliny 5 Stawów
w Szopienicach”***

§ 1

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych uchwala, co następuje :

Rada wydaje pozytywną opinię dotyczącą projektu pn.: „Budowa Katowickiej Doliny 5 Stawów w Szopienicach”.

§ 2

Po przeprowadzeniu głosowania, w którym udział brało 5 członków Rady oddano 5 głosów za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

6. Uzgodnienie i zatwierdzenie projektu pn.: „Przebudowa ulicy Mickiewicza w Katowicach, wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną – etap 2”.

W głosowaniu wzięło udział 5 osób - 5 głosów „za”.

Jednocześnie do projektanta wysłano informacje z uwagami Rady, dotyczącymi, zarówno pierwszego, jak i drugiego etapu:

- zastosować kostkę bezfazową na chodnikach, miejscach parkingowych oraz zjazdach (w tym na parkingu),
- krawędź chodnika powinna być wyczuwalna dla osób niewidomych i niedowidzących:
 - faktura z kostki łupanej,
 - wyraźnie wyczuwalny krawężnik.,
- krawężniki na przejściach dla pieszych nie wyższe niż 2 cm – zalecany 1 cm,
- nie stosować na przejściach dla pieszych korytek ściekowych przykrawężnikowych,
- należy wytyczyć przejścia dla pieszych tak, żeby pasy ostrzegawcze po obu stronach przejścia były równoległe do pasów na jezdni, niewłaściwe są pasy ostrzegawcze w formie łuku, stwarza to, bowiem zagrożenie dla osób niewidomych,
- zalecana separacja chodnika od drogi dla rowerów:
 - zmiana faktury – możliwe zastosowanie np. pasa z kostki granitowej o łupanej powierzchni, szerokość takiego pasa nie może być mniejsza niż 30 cm,
 - niewielka różnica wysokości pomiędzy poziomem ścieżki i chodnikiem – w takiej sytuacji ścieżka rowerowa musi być położona wyżej, żeby laska osoby niewidomej zatrzymała się na jej krawędzi,
 - ćwierćwałek do oznaczenia granicy – strona zaokrąglona powinna znajdować się od strony ścieżki rowerowej.,
- w miejscach przecięcia ruchu pieszego z rowerowym unikać łuków, które uniemożliwiają oznakowanie drogi rowerowej pasami ostrzegawczymi i równoległymi do pasów dla pieszych,

- przewidzieć miejsce na pasy ostrzegawcze tak, żeby były umieszczone w czytelny niezagęszczony sposób,
- oznakować przejściem dla pieszych zjazdu do ZTM (jest to miejsce, w którym pieszy narażony jest na kolizję z autobusami), sugeruje się wydłużenie chodnika po łuku (łuki zabezpieczone barierkami) do miejsca, w którym zjazd ma szerokość 9 m i wytyczenie pasów dla pieszych tak, aby pasy ostrzegawcze znajdowały się równolegle do pasów dla pieszych; innym rozwiązaniem – znacząco mniej korzystnym jest wyspa oddzielająca wjazd i wyjazd z ZTM – w tym wypadku również należy wytyczyć przejścia dla pieszych tak, żeby pasy ostrzegawcze po obu stronach przejścia były równoległe do pasów na jezdni,
- z uwagi na konieczności pokonania przez osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze bardzo długich przejść dla pieszych, konieczne jest zastosowanie sygnalizacji świetlnej wzbudzanej na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza z ul. Grundmanna, a także ul. Mickiewicza przy wiacie przystankowej oraz przejście dla pieszych na ul. Dąbrówki,
- wiat przystanku zbyt oddalona od zatoki autobusowej,
- zatoka autobusowa oznakowana pasem ostrzegawczym według wytycznych,
- wyznaczyć miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami (6-15 MP = 1 MP dla osoby z niepełnosprawnościami),
- miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami musi mieć dostęp do najbliższego chodnika z krawężnikiem nie wyższym niż 2 cm (zalecany 1 cm).

Dodatkowo do projektanta przesłano uwagi Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Katowice, które stanowią **załącznik nr 3** do niniejszego protokołu. Rada przychyliła się do niniejszych uwag.

Projekt został zaopiniowany pozytywnie pod warunkiem uwzględnienia powyższych uwag.

Uchwała nr 3

z dnia 12 stycznia 2022 r.

dotycząca opinii dla projektu pn.: „Przebudowa ulicy Mickiewicza w Katowicach, wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną – etap 2”

§ 1

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych uchwala, co następuje :

Rada wydaje pozytywną opinię dotyczącą projektu pn.: „Przebudowa ulicy Mickiewicza w Katowicach, wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną – etap 2 ”.

§ 2

Po przeprowadzeniu głosowania, w którym udział brało 5 członków Rady oddano 5 głosów za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

7. Uzgodnienie projektu pn.: „Przebudowa mająca na celu dostosowanie oddziałów Żłobka i Przedszkola Miejskiego do wymogów p.poż – oddział Żłobka Miejskiego przy ulicy Zadole 24a i Przedszkola Miejskiego przy ulicy Zadole 26A w Katowicach polegająca na wydzieleniu stref pożarowych w budynku, dostosowaniu instalacji przeciwpożarowych w budynku położonym na działkach 60/6 oraz 60/25, obręb Dz. Ligota, ul. Zadole 24a i Zadole 26a, Katowice”.

Ww. projekt wykracza poza zakres opiniowania przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.

Wolne wnioski:

1. Poinformowanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych o powziętych informacjach z Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Katowice na temat niedostosowania do osób z niepełnosprawnościami gastronomii podczas imprez plenerowych na terenie Miasta Katowice. Ustalono, iż oficjalne pismo do Rady w powyższym temacie zostanie wystosowane najprawdopodobniej w pierwszym kwartale 2022 r., związane jest to z koniecznością przeprowadzenia czasochłonnej procedury konsultacji z zarządcami terenu, zazwyczaj z Miejskim Zarządem Ulic i Mostów. Obecne wnioski o wydanie zezwolenia na prowadzenie ogródków letnich zawierają zapis w postaci uwag/sugestii, dotyczących uwzględniania standardów dostępności np. w przypadku pochylni, czy montowania drzwi przesuwnych o odpowiedniej szerokości. W obowiązującym wniosku o wydanie zezwolenia nie jest to wprost nazwane warunkiem koniecznym do otrzymania zezwolenia, a jedynie uwagą/sugestią. Jednakże warto nadmienić, iż teraźniejszy opis spotyka się z pozytywnym odzewem, bowiem do uzyskania

pozwoleń na prowadzenie ogródków letnich dołączane są opisy usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami wraz z rysunkami.

2. Poinformowanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych o odpowiedzi Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów w sprawie niedostosowania do osób z niepełnosprawnościami gastronomii podczas imprez plenerowych na terenie Miasta Katowice. Miejski Zarząd Ulic i Mostów poinformował, że w wydawanych przez Zarząd zezwoleniach na zajęcie pasa drogowego pod punkty gastronomiczne w ramach imprez organizowanych na terenie Miasta Katowice, będą zawarte wymogi dotyczące konieczności dostosowania punktów gastronomicznych dla osób z niepełnosprawnościami.
3. Poinformowanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych o odpowiedzi Zakładu Zieleni Miejskiej w sprawie niedostosowania do osób z niepełnosprawnościami gastronomii podczas imprez plenerowych na terenie Miasta Katowice. Zakład Zieleni Miejskiej poinformował, iż treść pisma została przekazana organizatorowi Jarmarków Bożonarodzeniowych oraz jarmarków obchodzonych z okazji Urodzin Miasta Katowice. Ponadto, uwagi Rady dotyczące ogródków plenerowych zostaną uwzględnione jako wymogi w ewentualnych przyszłych konkursach na organizację jarmarków, które będzie przeprowadzał Zakład.

Głosy członków Rady w sprawie projektów zebrała w sposób elektroniczny Pani Klaudia Porada-Olszewska w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

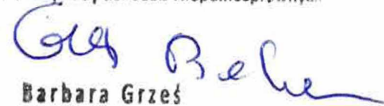
Kolejne obrady zaplanowano na **9 lutego 2022 roku**.

Załączniki do protokołu:

1. Porządek obrad z dnia 12 stycznia 2022 r.,
2. Standardy funkcjonowania powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.,

3. Pismo nr AB-II.ZD-00002/22 z dnia 13 grudnia 2021 r. Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Katowice.

PRZEWODNICZĄCA
Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych


Barbara Grześ

**Porządek obrad Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych
w dniu 12 stycznia 2022 roku (obrazy on-line poprzez aplikację Microsoft Teams)**

1. Zatwierdzenie protokołu z dnia 14 grudnia 2021 r.
2. Omówienie standardów funkcjonowania powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.
3. Konsultacja, opiniowanie i zatwierdzenie projektu pn.: **„Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy Nowych Parków dla Katowic”. Część 3 – Budowa Parku przy ul. Leopolda/Le Ronda.**
4. Konsultacja, opiniowanie i zatwierdzenie projektu pn.: **„Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy Nowych Parków dla Katowic. Część 1 – Rewitalizacja i rozbudowa Parku na Wełnowcu”.**
5. Konsultacja, opiniowanie i zatwierdzenie projektu pn.: **„Budowa Katowickiej Doliny 5 Stawów w Szopienicach”.**
6. Konsultacja, opiniowanie i zatwierdzenie projektu pn.: **„Przebudowa ulicy Mickiewicza w Katowicach, wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną – etap 2”.**
7. Konsultacja, opiniowanie i zatwierdzenie projektu pn.: **„Przebudowa mająca na celu dostosowanie oddziałów Żłobka i Przedszkola Miejskiego do wymogów p.poż – oddział Żłobka Miejskiego przy ulicy Zadole 24a i Przedszkola Miejskiego przy ulicy Zadole 26A w Katowicach polegająca na wydzieleniu stref pożarowych w budynku, dostosowaniu instalacji przeciwpożarowych w budynku położonym na działkach 60/6 oraz 60/25, obręb Dz. Ligota, ul. Zadole 24a i Zadole 26a, Katowice”.**

PRZEWODNICZĄCA
Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych


Barbara Grzes

Katowice, dnia 13.12.2021

numer telefonu: 32-25-93-682

AB-II.ZD-00002/22

W dalszej korespondencji proszę
powołać się na znak sprawy

Szanowna Pani
Małgorzata Moryń-Trzęsimiech

Naczelnik
Wydziału Polityki Społecznej

w miejscu

dotyczy : opinii nt oznakowania przejścia dla pieszych na projektowanym skrzyżowaniu
ul. Mickiewicza z ul. Grundmanna w Katowicach ETAP II

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 grudnia 2021 r. w sprawie zaopiniowania rozwiązań projektowych oznakowania przejścia dla pieszych na projektowanym skrzyżowaniu ul. Mickiewicza z ul. Grundmanna w Katowicach ETAP II przedstawiam na stępujące uwagi:

1. Przejście dla pieszych przez ul. Grundmanna.

- planowane jest zbudowanie wysepki w pasie rozdzielającym kierunki jazdy o nawierzchni z kostki betonowej typu Holland z mikrofazą jak dla wszystkich chodników w przedmiotowym opracowaniu projektowym,
- przed wejściem na jezdnię każdorazowo zaprojektowano krawężniki obniżone do wysokości 1 cm z krawędzią zaokrągloną,
- przed wejściem na jezdnię wzdłuż jej krawędzi zaprojektowano pasy i pola ostrzegawcze,
- prostopadle do krawędzi jezdni i prostopadle do pasów ostrzegawczych zaprojektowano pasy naprowadzające,
- przejście wyznaczone zostało w linii prostej, pasy naprowadzające wyznaczono również w linii prostej.

Powyższe rozwiązania nie budzą zastrzeżeń.

2. Przejście przez ul. Mickiewicza po stronie wschodniej ul. Grundmanna.

- po stronie północnej projektowane pasy i pola ostrzegawcze zostały zorientowane ukośnie do krawędzi jezdni,
- po stronie południowej projektowane pasy naprowadzające zostały zorientowane ukośnie do projektowanych pasów i pól ostrzegawczych,

UWAGI:

dla uzyskania większej przejrzystości oznakowania przejścia dla pieszych dla osób z problemami wzroku należy rozważyć możliwość:

- przeniesienia przejścia na odcinek poza łukami skrętów z ul. Mickiewicza do ul. Grundmanna z ewentualnym wykorzystaniem projektowanej wysepki lub
- zastosowania fakturowego oznaczenia krawędzi przejścia w nawierzchni jezdni pasami ostrzegawczymi standardowymi lub z łamanej kostki granitowej wystającej ponad powierzchnię jezdni lub
- pasami naprowadzającymi umieszczonymi w osi przejścia – będącymi kontynuacją pasów naprowadzających planowanych przed wejściem na przejście.

Do wiadomości :

1. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych
za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej
2. a/a

Standardy funkcjonowania powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych

OPRACOWANIE I REDAKCJA:

Grzegorz Wójkowski

Stowarzyszenie Aktywności
Obywatelskiej BONA FIDES



Katowice, 2021

Spis treści:

Wprowadzenie	5
Autorzy	9
I Zasady funkcjonowania rad	13
II Komunikacja wewnętrzna	19
III Współpraca rady z władzą uchwałodawczą i wykonawczą	23
IV Promocja rady	31
V Komunikacja z podmiotami zewnętrznymi	39



Wprowadzenie

W przeciwieństwie do innych kolegialnych ciał o charakterze doradczym, opiniującym czy konsultacyjnym, jak np. rady seniorów, młodzieżowe, sportu czy pożytku publicznego, powołanie społecznej rady do spraw osób niepełnosprawnych w powiatach i miastach na prawach powiatu jest obligatoryjne. Wynika to z art. 44b. 1. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który stanowi: Przy starostach tworzy się powiatowe społeczne rady do spraw osób niepełnosprawnych, zwane dalej „powiatowymi radami”, będące organami opiniodawczo-doradczymi. Wyżej wymieniona ustawa określa także liczebność rad (5 osób), ich kadencję (4 lata) oraz kompetencje.

Organizacja i tryb działania rad powiatowych określone są natomiast w rozporządzeniu ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. W wyżej wymienionym rozporządzeniu znajdują się m.in. wytyczne dotyczące częstotliwości odbywania posiedzeń (co najmniej raz na kwartał), funkcji, jakie mogą pełnić członkowie rady (przewodniczący, wiceprzewodniczący i sekretarz), procedury ich wyboru (zwykła większość głosów w obecności co najmniej połowy członków rady), długości kadencji przewodniczącego (jeden rok) oraz jego kompetencji.

Pomimo tego, że ustawa i rozporządzenie bardzo szczegółowo regulują tworzenie i zasady funkcjonowania rad, zróżnicowanie pomiędzy tymi podmiotami jest bardzo duże. W niektórych samorządach wypracowały one sobie silną pozycję i udaje im krok po kroku realizować cele, które przed sobą postawiły. W innych członkowie rady czują się często sfrustrowani, nikomu niepotrzeb-

ni i nie za bardzo mają pojęcie, jaka właściwie jest ich rola i w jaki sposób mają działać, żeby mieć jakikolwiek wpływ na otaczającą ich rzeczywistość.

Większość działających w Polsce rad znajduje się gdzieś pomiędzy tymi dwoma skrajnościami. Udaje im się co prawda osiągać mniejsze lub większe sukcesy, ale ich członkowie czują, że to dalej nie jest to, co by chcieli, że ich potencjał nie jest w pełni wykorzystywany.

Celem niniejszej publikacji jest wsparcie funkcjonujących powiatowych społecznych rad ds. osób niepełnosprawnych. Jej adresatem nie są jednak jedynie członkowie rad, ale także przedstawiciele władz samorządowych oraz urzędnicy, gdyż bez ich zaangażowania i chęci współpracy większość z proponowanych standardów nigdy nie będzie mogła zostać wprowadzona w życie.

W pracę nad Standardami funkcjonowania powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych, zaangażowanych było 15 przedstawicieli 10 rad działających na terenie woj. śląskiego, a także urzędniczka odpowiadająca za wsparcie rady w Starostwie Powiatowym w Pszczynie. Największą grupę stanowili członkowie rad z powiatów grodzkich (Bielsko-Biała, Bytom, Katowice, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec), co wynika ze specyfiki województwa. W pracę nad dokumentem zaangażowani byli jednak także przedstawiciele rad z powiatów ziemskich (Bielsko-Biała, Pszczyna, Wodzisław Śląski) i jedna osoba reprezentująca radę wojewódzką.

Osoby pracujące nad stworzeniem standardów podzielone zostały na trzy grupy. Pierwsza zajmowała się opracowaniem standardów dotyczących zasad funkcjonowania rady oraz komunikacji wewnętrznej. Druga pracowała nad standardami współpracy z władzą wykonawczą i uchwałodawczą, a trzecia - odnoszącymi się do komunikacji z podmiotami zewnętrznymi oraz promocji. Każda z grup odbyła po dwa dwuipółgodzinne spotkania w czerw-

cu 2021 r. Następnie projekt standardów skonsultowany został z przedstawicielami 25 rad powiatowych z terenu woj. śląskiego podczas warsztatów przeprowadzonych w ramach Forum powiatowych społecznych rad ds. osób niepełnosprawnych województwa śląskiego, które odbyło się 28 września 2021 r. w Katowicach.

Prace nad publikacją oraz wspomniane wcześniej konsultacje prowadzone były w ramach projektu „**Modelowe społeczne rady ds. osób niepełnosprawnych**” realizowanego przez Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej BONA FIDES z Katowic z dotacji programu AKTYWNI OBYWATELE – FUNDUSZ KRAJOWY, finansowanego z Funduszy EOG.





Autorzy

ZESPÓŁ DS. ZASAD FUNKCJONOWANIA RADY ORAZ KOMUNIKACJI WEWNĘTRZNEJ

1. Sylwia Ciesielska

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Siemianowicach Śląskich

2. Ewa Oczadły

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Bielsko-Biała

3. Tomasz Ryrak

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Sosnowcu

4. Katarzyna Thaut

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Bytomiu

5. Renata Zmarzlińska – Kulik

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Sosnowcu

ZESPÓŁ DS. WSPÓŁPRACY RADY Z WŁADZĄ UCHWAŁODAWCZĄ I WYKONAWCZĄ

1. Adam Fabia

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Bielsko-Biała

2. Tadeusz Gierycz

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Bielsko-Biała

3. Katarzyna Granda

Koordynator ds. dostępności w Starostwie Powiatowym w Pszczynie

4. Sylwia Koczy

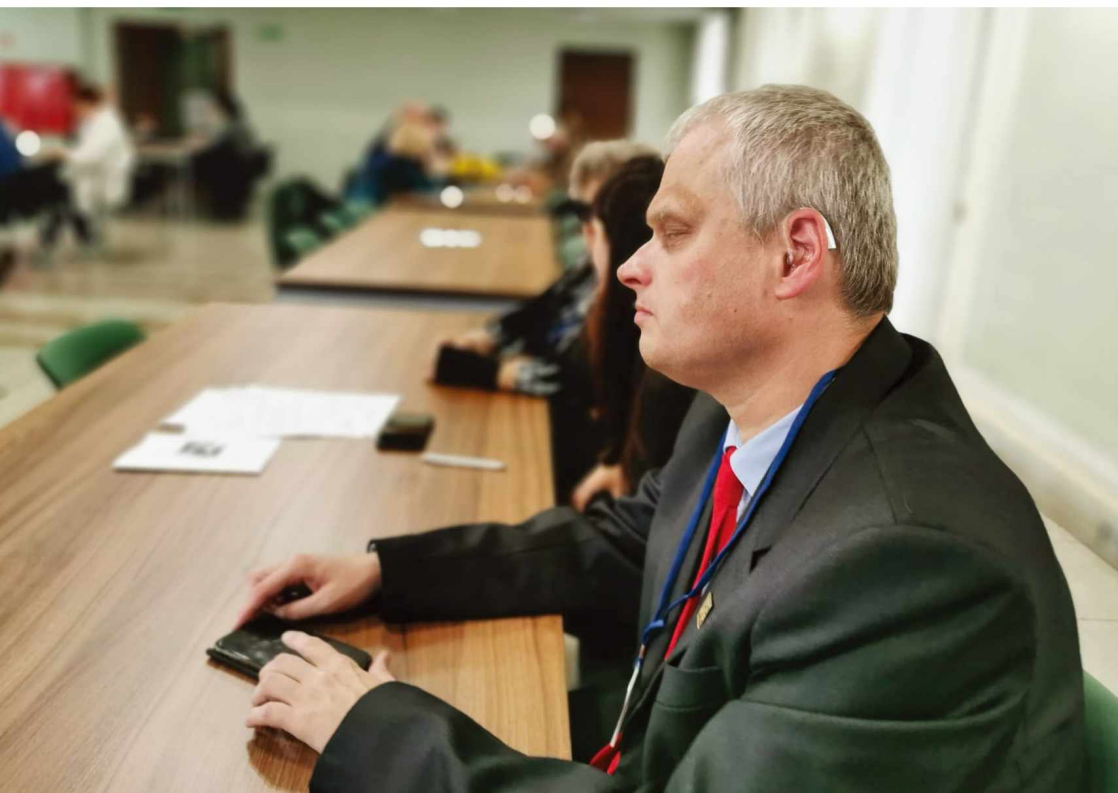
Społeczna Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Wodzisławiu Śląskim

5. Joanna Rduch – Kaszuba

Społeczna Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Wodzisławiu Śląskim

6. Krzysztof Wostal

Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Województwie Śląskim



ZESPÓŁ DS. KOMUNIKACJI Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI ORAZ PROMOCJI RADY

1. Kazimierz Bieniecki

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Bielsko-Biała

2. Beata Brom

Społeczna Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Pszczynie

3. Helena Byrdy-Przybyła

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w powiecie bielskim

4. Hanna Pasterny

Społeczna Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Rybniku

5. Elżbieta Winczakiewicz

Społeczna Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Bytomiu



I Zasady funkcjonowania społecznej rady

NABÓR NA CZŁONKÓW RADY

Informacja o naborze członków do rady powinna być dystrybuowana jak najszerzej. Poza publikacją w wojewódzkim dzienniku urzędowym powinna się ona znaleźć co najmniej w serwisie internetowym powiatu oraz w prasie wydawanej przez powiat (jeśli takowa istnieje), a także zostać wysłana do organizacji pozarządowych z terenu powiatu działających w obszarze niepełnosprawności, do mediów lokalnych oraz, w przypadku powiatów ziemskich, do władz gmin wchodzących w skład powiatu. Dodatkowo warto się zastanowić nad organizacją spotkania dla branżowych organizacji pozarządowych, na którym przedstawiono by im zadania stojące przed radą i zaproszono ich przedstawicieli do kandydowania.

DOBRA PRAKTYKA:

W Powiecie Pszczyńskim informacja dotycząca naboru wysyłana jest drogą elektroniczną do organizacji pozarządowych oraz do mediów lokalnych. Poza tym opublikowana jest na stronie internetowej Starostwa.

OPRACOWANIE PLANU PRACY RADY NA CAŁĄ KADENCJĘ

Dzięki opracowaniu planu pracy rada będzie miała wyznaczone konkretne cele do wykonania podczas swojej kadencji, co pozwoli jej działać w sposób bardziej systematyczny i skuteczny. Po jego stworzeniu należy pamiętać o przedstawieniu go władzom powiatu (wykonawczym i uchwałodawczym). Plan pracy powinien być także łatwo dostępny w Internecie, na stronie urzędu, w zakładce dotyczącej rady, a także przesłany do wiadomości grupom i organizacjom z obszaru niepełnosprawności działającym na danym terenie.

PROWADZENIE OKRESOWEJ OCENY WYKONANIA PLANU PRACY

Żeby plan pracy rzeczywiście spełnił swoje cele, ważna jest jego ocena, która powinna być prowadzona co najmniej raz w roku. Systematyczna analiza wykonania planu pracy pozwoli odpowiedzieć na pytania, czy działania realizowane przez radę przyczyniają się do wykonania wcześniej wyznaczonych celów i co jest powodem ewentualnych sukcesów i niepowodzeń. Okresowa ocena powinna być publikowana w Internecie, zaraz obok pliku z planem pracy.

TWORZENIE ROCZNYCH PLANÓW PRACY RADY

Roczne plany pracy powinny być opracowywane na podstawie przyjętego wcześniej kilkuletniego planu pracy oraz jego okresowych ocen. Ważne jest, żeby były one łatwo dostępne w Internecie, na stronie urzędu, w zakładce dotyczącej rady, a także przesłane do wiadomości grupom i organizacjom z obszaru niepełnosprawności działającym na danym terenie.

POWOŁYWANIE EKSPERTÓW WSPIERAJĄCYCH PRACĘ RADY

Aby lepiej realizować cele wyznaczone przed radą, warto korzystać z bezpłatnego wsparcia ekspertów reprezentujących różne dziedziny życia istotne dla osób z niepełnosprawnościami. Osoby chętne do pełnienia takiej roli można m.in. znaleźć w środowisku organizacji pozarządowych czy na uczelniach. Rolą wyżej wymienionych osób byłoby eksperckie wsparcie członków rady podczas omawiania różnych bardziej specjalistycznych tematów.

CZŁONKOSTWO W RADZIE

Zgodnie z art. 44c ust 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych powiatowe rady składają się z pięciu osób, powoływanych spośród przedstawicieli działających na terenie danego powiatu organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (powiatów i gmin). Jako że rady są ciałami społecznymi o charakterze opiniodawczo-doradczym, ważne jest aby większość ich członków stanowili przedstawiciele działających na terenie powiatu organizacji pozarządowych.

Starości i prezydenci miast przy wyborze członków rady powinni także zwracać uwagę na środowiska, z których wywodzą się kandydaci, tak aby w jej skład wchodził przedstawiciele reprezentujący różne rodzaje niepełnosprawności, w tym ruchową, sensoryczną i intelektualną.

POSIEDZENIA RADY

Zaleca się, żeby posiedzenia rady odbywały się raz w miesiącu (z przerwą wakacyjną). Ważne jest, aby posiedzenia rady miały miejsce się w stałych terminach i godzinach (np. każdy pierwszy wtorek miesiąca o godz. 15.00). Informacje o posiedzeniu rady wraz z materiałami sesyjnymi powinny być wysyłane wszystkim członkom rady co najmniej na tydzień przed posiedzeniem.

Zaproszenia na posiedzenia rady powinny być przekazywane władzom wykonawczym i uchwałodawczym, przedstawicielom różnych instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami (np. MOPS, MOPR, PUP) a także, w zależności od poruszanych tematów, przedstawicielom pracodawców i organizacji pozarządowych działających w obszarze niepełnosprawności.

DOBRA PRAKTYKA:

W Katowicach Rada spotyka się w każdą drugą środę miesiąca o godz. 13:00. Informacja ta udostępniona jest także w zakładce dotyczącej Rady w witrynie internetowej Urzędu Miasta.

PUBLICZNOŚĆ PODCZAS POSIEDZEŃ RADY

Posiedzenia rady powinny być otwarte dla publiczności. Ważne jest, aby informacje o terminach posiedzeń oraz poruszanych tematach były łatwo dostępne w Internecie, na stronie urzędu, w zakładce dotyczącej rady. Porządek obrad powinien zawierać możliwość zabierania głosu przez publiczność, najlepiej na początku posiedzenia, przy zastrzeżeniu, że temat wystąpienia powinien być wcześniej zakomunikowany radzie, żeby jej przedstawiciele mogli się do niego przygotować lub zaprosić na posiedzenie odpowiednią osobę, która zajmuje się w urzędzie danym obszarem.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI RADY

Raz do roku rada powinna przygotowywać sprawozdanie ze swojej działalności. Wyżej wymieniony dokument należy przedstawić władzom wykonawczym i uchwałodawczym, a także udostępnić w Internecie, na stronie urzędu, w zakładce dotyczącej rady.

OPINIOWANIE PROJEKTÓW UCHWAŁ RADY POWIATU DROGĄ ELEKTRONICZNĄ

Zgodnie z art. 44b ust. 1 pkt 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jedną z funkcji rady jest opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Ważne jest więc, żeby z radą konsultowano wybrane projekty uchwał rady, istotne z punktu widzenia osób z niepełnosprawnościami. Co do zasady uchwały społecznej rady opiniujące projekty uchwał rady powiatu powinny być przyjmowane podczas posiedzeń. Może się jednak zdarzyć sytuacja, że projekt uchwały rady powiatu trafi do społecznej rady już po jej posiedzeniu. Stąd w sytuacjach wyjątkowych społeczne rady powinny mieć możliwość wyrażania opinii i przyjmowania uchwał za pośrednictwem poczty elektronicznej w sposób obiegowy.





II Komunikacja wewnętrzna

SPOSÓB INFORMOWANIA CZŁONKÓW RADY O JEJ PRACY

Zaleca się, żeby główna komunikacja wewnątrz rady przebiegała drogą elektroniczną. Członkowie, którzy nie posiadają konta e-mail, powinni otrzymywać informacje telefonicznie. Ważne jest, żeby wyznaczyć osobę odpowiedzialną za przekazywanie informacji członkom rady. Proponuje się, żeby był to oddelegowany pracownik urzędu lub ewentualnie członek prezydium rady.

W przypadku informacji dotyczących posiedzeń rady należy pamiętać także o terminach. Członkowie rady powinni otrzymywać elektronicznie przypomnienie o dacie i godzinie spotkania co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. W załączniku do e-maila powinien się znaleźć porządek posiedzenia, projekt protokołu z poprzedniego posiedzenia oraz proponowane projekty uchwał. Członkowie rady, którzy przypomnienie o posiedzeniu otrzymują telefonicznie, powinni mieć możliwość wglądu do wyżej wymienionych dokumentów w wyznaczonym miejscu.

ORGANIZACJA SPOTKAŃ INTEGRACYJNYCH

Na początku każdej kadencji rady warto zorganizować nieoficjalne spotkanie integracyjne dla jej członków. Potem tego typu wydarzenie powinno się odbywać co najmniej raz w roku, np. z okazji świąt. Ważne jest, żeby spotkania odbywały się poza siedzibą urzędu albo przynajmniej w uroczystej atmosferze.

CZAS NA WYMIANĘ INFORMACJI PODCZAS POSIEDZEŃ RADY

Proponuje się, żeby jednym z żelaznych punktów posiedzeń rady była wymiana informacji na temat wydarzeń organizowanych przez organizacje i instytucje, których przedstawiciele zasiadają w radzie. Będzie to sprzyjać współpracy nie tylko pomiędzy reprezentowanymi przez nich organizacjami, ale także samymi członkami.

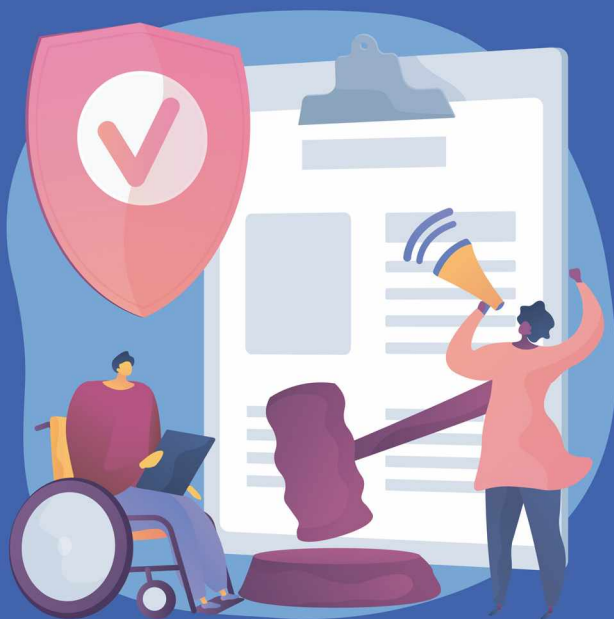
WSPÓLNA LISTA TELEADRESOWA

Warto, żeby członkowie rady wymienili się wzajemnie kontaktami telefonicznymi i elektronicznymi. W przypadku braku takiej chęci u wszystkich osób ważne jest posiadanie bezpośrednich kontaktów do co najmniej każdego przedstawiciela prezydium rady.

UCZESTNICTWO W SZKOLENIACH, KONFERENCJACH I INNYCH WYDARZENIACH

Rady czasem otrzymują zaproszenia na szkolenia, konferencje czy inne wydarzenia. Informacje na ich temat powinny być rozsyłane do wszystkich członków, a decyzje o tym czy należy brać udział w danym wydarzeniu, czy nie, a także kto będzie reprezentował radę, powinny być podejmowane w miarę możliwości podczas posiedzenia rady. Dodatkowo ważne jest, aby osoba, które reprezentuje radę w jakimś wydarzeniu, na kolejnym posiedzeniu przedstawiła krótką relację z niego pozostałym członkom.





III Współpraca społecznej rady z władzą uchwałodawczą i wykonawczą

OPINIOWANIE INWESTYCJI PUBLICZNYCH REALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU

Wszystkie najważniejsze planowane inwestycje realizowane przez powiat lub jego jednostki organizacyjne powinny być konsultowane ze społecznymi radami pod względem zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

DOBRA PRAKTYKA:

7 stycznia 2020 r. Starosta Pszczyński wydał Zarządzenie nr 1/2020 w sprawie kształtowania przestrzeni publicznej przyjaznej osobom z niepełnosprawnościami. § 1 ust. 4 tego dokumentu stanowi: „Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych stanowi organ doradczy w kwestiach projektowania i realizacji inwestycji.”

OPINIOWANIE FUNKCJONOWANIA PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

Zasady funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w powiecie powinny być konsultowane ze społecznymi radami. Dotyczy to przede wszystkim dostępności taboru, przystanków i internetowych rozkładów jazdy dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

WPŁYW NA TWORZENIE I WDRAŻANIE PLANU NA RZECZ POPRAWY DOSTĘPNOŚCI URZĘDU I JEGO JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

Plany poprawy dostępności urzędu i jego jednostek organizacyjnych powinny być konsultowane ze społecznymi radami. Rady powinny być także na bieżąco informowane o postępach prac we wdrażaniu tych planów.

WSPÓŁPRACA Z KOORDYNATOREM DO SPRAW DOSTĘPNOŚCI

Funkcja koordynatora do spraw dostępności wprowadzona została przepisami ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Koordynator wyznaczony w urzędzie powinien być w stałym kontakcie ze społeczną radą, w tym m.in. informować ją o realizowanych przez siebie działaniach i konsultować z nią najistotniejsze decyzje.

WSPÓŁTWORZENIE DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH DOTYCZĄCYCH FUNKCJONOWANIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Projekty dokumentów strategicznych (np. strategii, programów) dotyczących funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w powiecie powinny być tworzone we współpracy z radami. Dzięki temu bardziej będą odpowiadały na rzeczywiste potrzeby samych zainteresowanych.

PRACA NAD PROJEKTAMI UCHWAŁ, KTÓRYCH INICJATOREM BYŁA SPOŁECZNA RADA

Przy przygotowaniu uchwał rady powiatu, które powstają na podstawie wniosku społecznej rady, przedstawiciele społecznej rady powinni być włączeni w przygotowanie dokumentu na najważniejszych etapach (przygotowywanie w urzędzie, praca w komisjach rady powiatu).

OKREŚLENIE TRYBU PROWADZENIA KONSULTACJI Z RADĄ

Władza wykonawcza powinna określić w swoich dokumentach (np. regulamin organizacyjny urzędu) tryb konsultowania projektów uchwał, które mają istotny wpływ na funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością ze społeczną radą. W innym przypadku nigdy nie stanie się to codzienną praktyką.

Tego typu regulacje są powszechną praktyką w samorządach w przypadku konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi. Wyżej wymieniony standard powinien zostać przełożony także na prowadzenie konsultacji z radami społecznymi.

DOBRA PRAKTYKA:

Prezydent Miasta Bielska-Białej zarządzeniem nr ON.0050.-659.ON z dnia 12 września 2019 r. wprowadził Zasady tworzenia i wykonywania aktów prawnych Rady Miejskiej w Bielsku-Białej i Prezydenta Miasta Bielska-Białej oraz porozumień. § 6 ust. 1 tego dokumentu stanowi: „Jeżeli projekt aktu prawnego wymaga konsultacji ze związkami zawodowymi, Powiatową Radą ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Bielska-Białej (w przypadku, gdy uregulowania zawarte w akcie prawnym mają skutek dla osób niepełnosprawnych) (...) bądź innymi organizacjami, wydział merytoryczny lub miejska jednostka organizacyjna przygotowujące projekt aktu przesyłają go zainteresowanym instytucjom, określając termin, w jakim powinny się do niego ustosunkować.”

UDOSTĘPNIANIE CZŁONKOM RADY PROJEKTÓW UCHWAŁ RADY POWIATU

Spółeczna rada opiniuje projekty uchwał rady powiatu, które dotyczą spraw istotnych dla osób z niepełnosprawnościami. Żeby tak się stało, projekty uchwał powinny być udostępniane przedstawicielom społecznej rady przed posiedzeniami komisji rady powiatu, na których będą one omawiane. W innym przypadku możliwość opiniowania projektów uchwał będzie jedynie teoretyczna.

WYSYŁANIE ZAPROSZEŃ DLA PRZEDSTAWICIELI SPOŁECZNEJ RADY NA SESJE I POSIEDZENIA KOMISJI RADY POWIATU

W wielu samorządach praktyką jest wysyłanie zaproszeń na sesje rady powiatu osobom, które pełnią ważne funkcje publiczne. Tam, gdzie takie działania są realizowane, na liście osób, do których wysyłane są zaproszenia, powinien znajdować się także przewodniczący społecznej rady. Do przewodniczącego powinny trafiać także zaproszenia na posiedzenia komisji rady powiatu, w przypadku, gdy planuje się poruszanie na nich tematów istotnych dla funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Tego typu praktyka jest świadectwem docenienia roli społecznej rady i sprzyja współpracy pomiędzy tym ciałem a radą powiatu.

ZABIERANIE GŁOSU PODCZAS KOMISJI RADY POWIATU

Przedstawiciele społecznej rady powinni mieć możliwość zabierania głosu podczas posiedzeń komisji rady powiatu w tematach istotnych dla osób z niepełnosprawnościami. Dzięki temu będą mieli większy wpływ na proces stanowienia prawa w powiecie.

SZKOLENIE DLA CZŁONKÓW SPOŁECZNEJ RADY Z PODSTAW SAMORZĄDU

Urząd powinien zorganizować co najmniej jedno szkolenie na początku kadencji dla członków społecznej rady, podczas którego

poruszonoby m.in. takie tematy, jak kompetencje powiatu, rola i kompetencje władzy wykonawczej i uchwałodawczej czy sposób stanowienia prawa w urzędzie. Dzięki temu wzrosną kompetencje przedstawicieli rady i będą oni mogli skuteczniej pełnić swoją funkcję.

UCZESTNICTWO W KONWENCIE STAROSTY, BURMISTRZÓW I WÓJTÓW

Na terenie wielu powiatów ziemskich cyklicznie organizowane są konwenty starosty oraz burmistrzów i wójtów gmin wchodzących w skład powiatu, podczas których władarze dyskutują o problemach, podejmują wspólne stanowiska i inicjatywy na rzecz mieszkańców powiatu. W celu nawiązania relacji i współpracy z władzami gmin po ukonstytuowaniu się nowej społecznej rady lub po wyborach samorządowych na konwent powinien zostać zaproszony przewodniczący rady, żeby miał możliwość jej zaprezentowania i zaproszenia władarzy gmin do wspólnego działania na rzecz zwiększania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

DOBRA PRAKTYKA:

Przewodniczący Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pszczyńskim miał wystąpienie na konwencie starosty, burmistrza i wójtów gmin powiatu pszczyńskiego, gdzie m.in. informował o zakresie działalności Rady i prosił o wsparcie w rozpragowywaniu informacji na jej temat. Zachęcał również do włączenia się gmin w organizację imprez i wydarzeń na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA OBSŁUGĘ ADMINISTRACYJNĄ RADY

W urzędzie należy wyznaczyć osobę odpowiedzialną za obsługę administracyjną społecznej rady. Do jej zadań należeć powinno m.in. umieszczanie informacji na stronie internetowej, rezerwacja sal, obsługa korespondencji.

DOSTĘP DO PODSTAWOWYCH SPRZĘTÓW

Społeczna rada powinna mieć dostęp do podstawowych sprzętów umożliwiających jej codzienne funkcjonowanie, w tym m.in. do kserokopiarki, telefonu, poczty, drukarki i komputera z Internetem.

POMIESZCZENIE DLA RADY

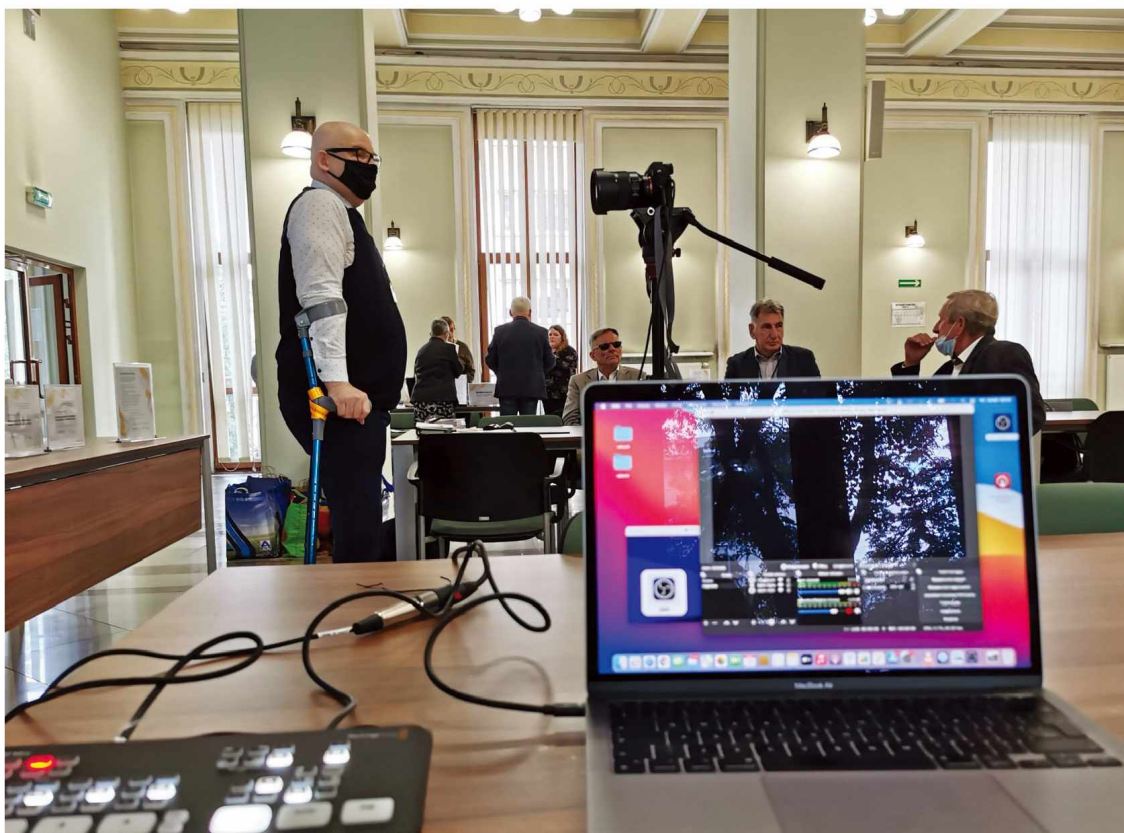
Społeczna rada powinna mieć udostępnione pomieszczenie w siedzibie urzędu lub jego jednostki organizacyjnej, z którego może korzystać w celu realizacji celów, do jakich została powołana (przykładowo: organizacje posiedzeń, spotkania prezydium rady, dyżury, przechowywanie dokumentów, spotkania z partnerami zewnętrznymi).

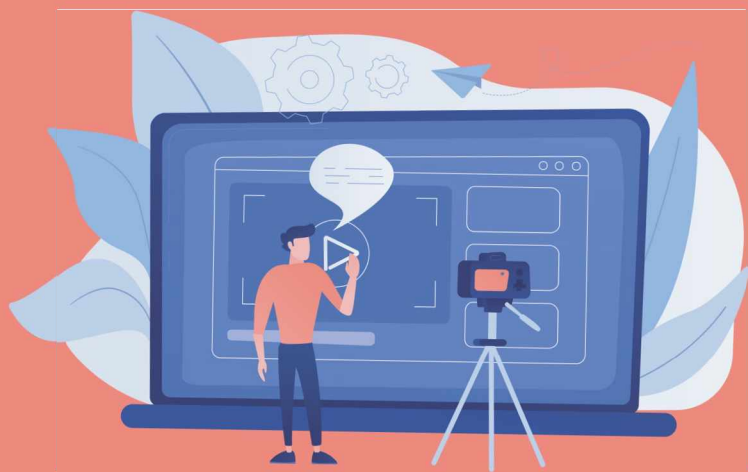
OBECNOŚĆ PRZEDSTAWICIELI WŁADZY WYKONAWCZEJ I UCHWAŁODAWCZEJ PODCZAS POSIEDZEŃ RADY

Wskazaniem jest, żeby osoby pełniące w urzędzie funkcje kierownicze brały udział w posiedzeniach rady, kiedy poruszane tematy dotyczą obszarów, którymi się zajmują. W wyżej wymienionych posiedzeniach powinni brać udział także przedstawiciele rady powiatu, w tym przede wszystkim przewodniczący komisji zajmującej się tematami zdrowia i polityki społecznej.

DOBRA PRAKTYKA:

W Powiecie Pszczyńskim na posiedzeniach Rady zawsze uczestniczy wicestarosta, który odpowiada w urzędzie za obszar dotyczący niepełnosprawności, a także kierownik PCPR i koordynator do spraw dostępności. W zależności od poruszanego tematu w spotkaniach biorą także udział przedstawiciele innych komórek, jednostek czy instytucji (m.in. naczelnicy poszczególnych wydziałów, przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy, Domu Pomocy Społecznej czy instytucji kultury).





IV Promocja społecznej rady

STRONA INTERNETOWA RADY

Każda społeczna rada powinna mieć swoją stronę internetową. Najlepiej, żeby była ona częścią portalu prowadzonego przez urząd w całości dedykowanego osobom z niepełnosprawnościami. W wersji minimum, szczególnie w mniejszych powiatach, strona internetowa rady może być częścią oficjalnej witryny urzędu.

Na stronie społecznej rady powinny być publikowane następujące informacje:

- skład rady wraz z podaniem instytucji i organizacji, które reprezentują,
- uchwały rady,
- protokoły z posiedzeń,
- kontakt do rady (nr telefonu, e-mail),
- osiągnięcia rady.

DOBRA PRAKTYKA:

Powiatowa Rada z Katowic ma swoją zakładkę w oficjalnej witrynie Urzędu Miasta. Znajdują się w niej wszystkie najważniejsze informacje dotyczące funkcjonowania Rady, w tym: informacje o terminach kolejnych posiedzeń, protokoły ze spotkań wraz z podejmowanymi uchwałami, kontakt do Rady (nr telefonu, e-mail, adres), skład wraz z podaniem instytucji

i organizacji, które reprezentują jej przedstawicieli i funkcji, jakie pełnią w Radzie. W zakładce podany jest także link do profilu Rady na Facebooku, który jest na bieżąco prowadzony. Można tam znaleźć dodatkowe informacje dotyczące Rady, których nie ma stronie, jak np. podejmowane przez nie działania i ich rezultaty.

POSIEDZENIA RADY

Na posiedzenia rady, w zależności od poruszanych kwestii, warto zapraszać przedstawicieli organizacji pozarządowych i środowisk działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu. Poza tym warto wysyłać informacje prasowe do mediów lokalnych dotyczące podjętych podczas posiedzeń rady decyzji czy poruszanych problemów ważnych z punktu widzenia osób z niepełnosprawnościami.

WYKORZYSTYWANIE WYDARZEŃ ORGANIZOWANYCH W POWIECIE DO PROMOWANIA RADY

W każdym powiecie w ciągu roku organizowanych jest wiele różnych imprez i festynów dla mieszkańców. Warto wybrać co najmniej jedno z takich wydarzeń, na którym można się spodziewać uczestnictwa największej ilości mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami, do promowania rady. W tym celu należy przygotować stoisko rady, na którym będzie można otrzymać materiały drukowane i porozmawiać na temat jej działalności z jej przedstawicielami.

ORGANIZACJA DNIA OTWARTEGO RADY

Cyklicznie (np. raz w roku) warto zorganizować dzień otwarty społecznej rady. Dobrze jest zaprosić na niego ekspertów z różnych dziedzin i instytucji, którzy udzielaliby bezpłatnego poradnictwa dla zainteresowanych osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Tego typu wydarzenie może być dobrą okazją do promocji rady i zaznaczenia jej roli w powiecie.

DOBRA PRAKTYKA:

W Bielsku-Białej Urząd Miejski we współpracy z Radą organizuje cyklicznie Dzień Otwarty dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, podczas którego swoje stoiska informacyjne mają m.in. przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowego Urzędu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Narodowego Funduszu Zdrowia czy Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

WSPÓŁORGANIZOWANIE WYDARZENIA PROMUJĄCEGO OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ZA POSTAWĘ GODNĄ NAŚLADOWANIA

Warto, żeby społeczne rady współorganizowały z urzędem wydarzenie, którego celem jest promocja osób z niepełnosprawnością za postawę godną naśladowania. Tego typu inicjatywa jest nie tylko dobrą okazją do promowania aktywnych i zaangażowanych osób z niepełnosprawnościami, ale także do promocji wśród mieszkańców samej społecznej rady.

DOBRA PRAKTYKA:

Starostwo Powiatowe w Pszczynie od 2019 r. przyznaje wyróżnienie „Uskrzydłony”, które trafia w ręce osób, które mimo swojej niepełnosprawności żyją pełnią życia, spełniają się zawodowo, społecznie, są aktywne w wielu dziedzinach i mogą być wzorem do naśladowania dla innych. Kandydatów do nagrody mogą zgłaszać przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy powiatu.

RUBRYKA BĄDŹ STAŁY CZAS ANTENOWY W MEDIACH WYDAWANYCH PRZEZ POWIAT

W wielu powiatach urzędy wydają swoje czasopisma (tygodniki bądź miesięczniki) lub posiadają własne radio czy telewizję. Tam gdzie taka sytuacja ma miejsce, media urzędowe powinny być ważnym elementem promocji społecznej rady i udostępniać stałą rubrykę lub czas antenowy na informacje na jej temat.

DOBRA PRAKTYKA:

W Sosnowcu Rada może w ramach potrzeby bezpłatnie korzystać z rubryki w czasopiśmie samorządowym Kurier Miejski.

INFORMACJA NA TEMAT RADY W INFORMATORZE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Wiele urzędów cyklicznie (np. każdego roku) wydaje informatory dla osób z niepełnosprawnością, w których znajduje się kompendium wiedzy dla osób z niepełnosprawnością z danego terenu i ich rodzin. W tych powiatach, w których jest to praktykowane w informatorach powinny być także zamieszczone informacje dotyczące społecznej rady, w tym przedstawienie jej roli, jej członków, a także możliwości kontaktu z nią (nr telefonu i adres e-mail).

DOBRA PRAKTYKA:

Urząd Miejski w Bielsku Białej cyklicznie wydaje Informator dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. W publikacji znajduje się wiele przydatnych informacji dotyczących m.in. edukacji, zatrudnienia, pomocy społecznej, rehabilitacji czy dofinansowania z PFRON. Jeden z rozdziałów poświęcony jest także bielskiej Radzie. Można się z niego dowiedzieć m.in. czym zajmuje się Rada i jak się z nią można skontaktować.

ULOTKI PROMUJĄCE SPOŁECZNĄ RADĘ

Rada powinna dysponować ulotkami, w których znajdować się będą najważniejsze informacje na temat jej działalności, a także dane kontaktowe (nr telefonu, e-mail). Ulotki powinny być dostępne w różnych miejscach odwiedzanych przez osoby z niepełnosprawnościami (przychodnie, szpitale, domy kultury, biblioteki, ośrodki pomocy społecznej, parafie itp.). Dzięki temu informacja o istnieniu rady będzie mogła trafić do osób nie korzystających z Internetu.

DOBRA PRAKTYKA:

Starostwo Powiatowe w Pszczynie w 2018 roku na wniosek Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przygotowało i wydrukowało ulotki oraz plakaty informujące i promujące działalność Rady, Referatu ds. obsługi Osób Niepełnosprawnych oraz przedstawiające założenia witryny internetowej Powiat bez barier. Miało to na celu jak najszersze dotarcie do mieszkańców i poinformowanie ich o istnieniu Rady, referatu i witryny. Materiały trafiły m.in. do gminnych ośrodków kultury, ośrodków pomocy społecznej i urzędów gmin.

PLAKATY PROMUJĄCE RADĘ

W siedzibie urzędu, a także w szpitalach, przychodniach, domach kultury, bibliotekach, ośrodkach pomocy społecznej i w innych miejscach, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnościami warto powiesić plakaty z najważniejszymi informacjami na temat rady, w tym dane kontaktowe (telefon i e-mail).

WIZYTÓWKI

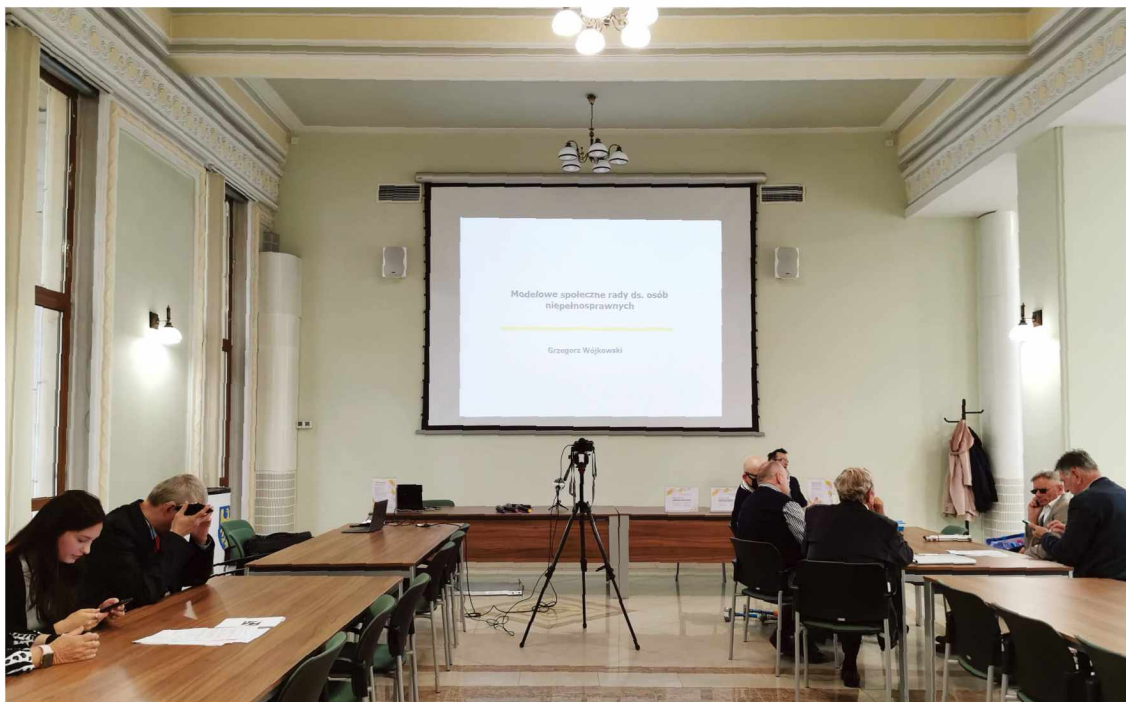
Każdy członek społecznej rady jest jej żywą promocją. Powinien więc posiadać oficjalne wizytówki, podobne do tych, jakie otrzymują radni rady powiatu. Ważne jest, żeby były one opłacone ze środków urzędu, a nie z prywatnych pieniędzy samych przedstawicieli rady.

DOBRA PRAKTYKA:

Członkowie prezydium Rady w Bielsku-Białej posiadają wizytówki przygotowane przez Urząd Miejski, na których, poza ich danymi kontaktowymi, znajduje się także informacja, w jaki sposób można się skontaktować z obsługą administracyjną Rady.

PREZENTACJA NA TEMAT RADY

Przedstawiciele społecznej rady czasami zapraszani są na różne spotkania czy uroczystości. Ważne jest, żeby powstała prezentacja promująca radę i jej działania, którą można włączyć podczas tego typu wydarzeń.





V Komunikacja z podmiotami zewnętrznymi

SPOTKANIA Z ORGANIZACJAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI PODCZAS ORGANIZOWANYCH PRZEZ NIE WYDARZEŃ

Przedstawiciele rady powinni brać udział w wybranych wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Tego typu spotkania są dobrą okazją do przedstawiania pracy społecznej rady, zapraszania na jej posiedzenia, a także zbierania opinii i uwag od osób z niepełnosprawnościami lub ich rodzin.

KONSULTACJE PLANU PRACY SPOŁECZNEJ RADY ZE ŚRODOWISKIEM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Pracując nad stworzeniem planu pracy rada powinna zasięgnąć opinii organizacji działających w obszarze niepełnosprawności. Przyczyni się to do zwiększenia współpracy pomiędzy radą a pozostałymi reprezentantami środowiska. Poza tym, przyjęty dokument będzie w większym stopniu odpowiadał na rzeczywiste problemy osób z niepełnosprawnością w powiecie.

ORGANIZACJA POSIEDZEŃ WYJAZDOWYCH W SIEDZIBACH ORGANIZACJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Warto wprowadzić zasadę, że część posiedzeń rady odbywa się w siedzibach organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Dzięki temu przedstawiciele rady lepiej mogą zapoznać się ze specyfiką pracy różnych organizacji.

DOBRA PRAKTYKA:

Spółeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wodzisławskim część swoich posiedzeń odbywa w siedzibach organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. W trakcie obecnej kadencji Rady odwiedzono m.in. prowadzone w powiecie zakłady pracy chronionej czy warsztaty terapii zajęciowej.

NAWIĄZANIE RELACJI Z PRZEDSTAWICIELAMI JEDNOSTEK POMOCNICZYCH GMIN WCHODZĄCYCH W SKŁAD POWIATU

Warto rozważyć nawiązanie relacji z przedstawicielami rad jednostek pomocniczych gmin, które wchodzą w skład powiatu (w miastach: dzielnice, osiedla, we wsiach: sołectwa). W zależności od gminy jednostki pomocnicze mają większy lub mniejszy wpływ na rodzaj i jakość inwestycji, które powstają we wsiach, dzielnicach i miastach. Zawsze warto jednak uwrażliwić ich przedstawicieli na różne problemy na jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami i mieć ich za sojuszników w działaniach mających na celu większą dostępność przestrzeni i budynków publicznych. Relacje na linii rada – jednostki pomocnicze mogłyby odbywać się np. poprzez organizację raz do roku wspólnego spotkania.

DOBRA PRAKTYKA:

Rada w Katowicach zorganizowała spotkanie z radami jednostek pomocniczych. Podczas spotkania rozmawiano na temat różnych pól współpracy pomiędzy tymi ciałami oraz tego w jaki sposób mogą się one wzajemnie wspierać. Wspólnie zgodzono się, że tego typu spotkania są potrzebne i ustalono, że będą się one odbywać co pół roku.





Projekt realizowany z dotacji
programu Aktywni Obywatele
– Fundusz Krajowy, finanso-
wanego z Funduszy EOG

Iceland
Liechtenstein
Norway



**Active
citizens fund**

ILUSTRACJE@vectorjuice



ISBN **978-83-937258-1-6**